

[Poul Dam.]

hele området under LO er den del af pristigningen, som man får kompensation for gennem reguleringen, jo kun cirka halvdelen. Der er hver eneste gang, ved hver eneste pristalsregulering, en periode, hvor priserne er steget, som man ikke får regulering for, og i den kommende tid får man altså regulering for mindre end den faktiske prisstigning.

Langt mere end til at afskaffe pristalsreguleringen var der grund til at gøre en indsats for at få arbejdsmarkedets organisations aftale om pristalsregulering forbedret, således at reguleringen skete hurtigere og med en større procentdel af den pristigning, der faktisk foregår. Det farlige ved pristalsreguleringen ligger for mig at se kun ét sted, nemlig hvis priskalkulationerne på forhånd indregner en forventet lønstigning, fordi der da fremkommer en selvforstærkende virkning: lønstigningen er regnet med i prisstigningerne, og prisstigningerne vil derfor medføre en større lønstigning.

Pristalsreguleringen er i sig selv ikke noget heldigt; det heldige ville naturligvis være, at der var et fuldkommen stabilt prisniveau. Pristalsreguleringen giver altid lønmodtagerne mindre, end de skulle have haft, og det ville være bedre for dem, om inflationen kunne standses fuldstændigt. Men inflationen kan åbenbart ikke standses med de midler, man har anvendt hidtil.

Vi kan tage et af de eksempler, som alle kender, nemlig ejendomspriserne, på hvilket område vi har set en voldsom stigning. Denne stigning er omtalt i betænkningen, og vi har læst i aviserne, at det økonomiske råds formandskab også har beskæftiget sig med dette spørgsmål. Det er stadig væk en gåde, hvorfor aviserne kan få disse beretninger fra det økonomiske råds formandskab, medens folketingets medlemmer ikke kan; jeg ved ikke, om det er en støtteforanstaltning for aviserne, således at vi bliver tvunget til at læse nogle flere dagblade. Jeg tror i og for sig, at grundspekulationen kun i begrænset udstrækning er en årsag, men grundspekulationen og grundprisstigningerne er i hvert fald i meget høj grad en virkning — og en selvforstærkende virkning — af inflationen. Inflationsforventningen gør, at interessen for værdifaste

pengeanbringelser bliver særlig stor. Der er derfor en meget stærk efterspørgsel efter jord. Vi ved også, at skattepolitikken gennem rentefradrag og en mængde andre mere eller mindre meningsløse fradrag giver en reel statsstøtte til ejendomsbesidderne.

Det forbløffer mig i den forbindelse noget, at økonomiministeren synes at regne boligforliget blandt de inflationshæmmende foranstaltninger; jeg ville have forstået det bedre, hvis det var anført blandt de inflationsfremmende. Jeg er klar over, at adskillige lønmodtagere får deres frie indkomst ganske væsentligt beskåret, fordi de skal betale en væsentligt højere husleje; men jeg havde en fornemmelse af, at disse penge kom igen på steder, hvor de gennem påvirkning af kreditpolitik og alt muligt andet kunne virke nok så inflationsfremmende. I det hele taget er kreditinflationen og pengevæsenet en meget væsentlig faktor i den sammenhæng.

Man har talt meget om det offentliges virksomhed, og hr. Henry Christensen talte om noget, han kaldte det offentliges udgiftsekspllosioner. Bag dette ligger en forestilling, som jeg ikke rigtig fatter, om, at det offentlige eller staten er et eller andet dinosaurlignende væsen, som med mellemrum vælter ud af en hule og vælter alt på sin vej. Jeg har altid troet, i hvert fald indtil jeg kom herind, at det offentliges udgiftsekspllosioner var noget, folketinget havde bestemt, og at statens udgifter i det hele taget var noget, som staten havde af hensyn til befolkningen og efter lovgivernes ønske. Det er helt meningsløst at fremstille det anderledes. Det er aldeles meningsløst at fremstille det offentlige som noget, der er fremmed for befolkningen, og som noget, der skal holdes inde bag snævre gærder. Det, det offentlige foretager sig, er også en produktion, det er en opfyldelse af væsentlige behov, som i mange tilfælde er mindst lige så væsentlige som dem, det private erhvervsliv stræber efter at opfylde. Forskellen mellem det offentlige og de private er, at på det offentlige område har vi mulighed for at øve indflydelse, her har vi mulighed for at skære ned. De samme muligheder har vi ikke over for den private sektor. Jeg må sige ganske oprigtigt, at min indstilling her er den stik modsatte af hr. Henry Christensens. Jeg håber og går ud fra, at